

Жеңиштин 60 жылдыгы атындагы
Петропавловка

жалпы билим берүү орто мектеби

Тарбиялык сааттын темасы:

"Кылмыштуулуктун алдын алуу"

Класс:7"а"

Мугалим: Узакбай кызы Минура

2022-2023- окуу жылы

Сабактын максаты:

Билим беруучулук: Окуучулар кылмыштуулук, адепсиздик боюнча тушунук алышат.

Онуктуруучулук: Кылмыштуулуктун акыры жакшылыка алып келбестигин билишет.

Тарбия беруучулук: Окуучулар бирин- бири уга билишет, ар дайым адептуу болууга аракет кылышат.

Жогорудагы максатка жетет деп билсек болот, эгерде алар;

Окуучулар адепсиздиктин акыры кылмыштуулук боюнча тушунук алышса;

Кылмыштуулуктун акыры жакшылыкка алып келбестигин айырмалап билишсе;

Окуучулар бирин- бири уга билишсе, ар дайым адептуу болууга аракет кылышса;

Сабактын тиби: Жаны материалдар менен тааныштыруу

Сабактын усулу: Корсотмолуу.

Сабактын формасы: Ангемелешуу, топтор менен иштоо.

Сабактын жабдылышы: Ноутбук, суроттор, макал-лакаптар жана учкул создор жазылган кагаздар.

Сабактын журушу:

Уюштуруу: Саламатсынарбы окуучулар!

Бугун биздин коомдун алдында турган эн актуалдуу кыйынчылыктардын бири оспурумдор арасындагы кылмыштуулук болуп саналат. Анда бугунку сабагыбызда силер менен кылмыштуулук жонундо ангемелешебиз. Сабагымды томондогу ыр саптары менен баштагым келди.

Адептуу бол, салам айтып дайыма,

Улуу-кичуу, кары-жашы, баарына.

Эстуу экен кимдин уулу кызы деп,

Ээ болосун озун дагы алкышка.

Оз кезегинде белгилей кетчу нерсе, жалпы эле жашы жете элек учур, башкача айтканда оспурум курак – инсандын татаал осуу мезгили. Ушул учурда копчулук балдар-кыздарыбыз туура эмес жолдорго барып

3) Балдарга мээримибиз, бактылуу келечегибиз.

4) Майда кылмышты жазаласан, чон кылмыштын алдын аласын.

Кыргыз эли илгертен эле балдарды тарбиялоодо учкул создорду, макал-лакаптарды, кылымдарды карыткан акылдарды айтып келишкен.

1-окуучу:

Жакшы киши ачык суйлойт,

Соз тамырын казып суйлойт.

Жаман киши сасык суйлойт,

Озгорду басып суйлойт.

Амалкой былык суйлойт,

Адептуу сылык суйлойт.

2-окуучу:

Жакшылыкка жакшылык-ар кишинин ишидир,

Жакшылыкка жамандык –кор адамдын ишидир.

3-окуучу:

Жалтанат адам эмнеден ?

Жаман соз айткан пендеден.

Тартынат адам эмнеден?

Табалап кулгон пендеден.

Рефлексия: Балдар бугунку сабактан силер кандай жыйынтык чыгарасынар?

Силерге эмне таасир берди?

Сабакты жыйынтыктоо:

Улуу адамыбыз И.Разаков айткандай «Сен таза болсон, мен таза болсом, коом да таза болот.»-деген созду озубузго ураан кылып, бир жакадан баш, бир женден кол чыгарсак гана кылмыштуулукту, адепсиздикти женебиз деген ойдомун. Ар бирибиз кылмыштуулуктун акыры -жаза менен буторун унутпасак жакшы болор эле.

Уй тапшырмасы «Кылмыштуулуктун кантип алдын алуу керек » деген темада дилбаян жазып келуу.

,улуулардын айткан создорун укпай коптогон адепсиз кыймыл- аракеттерди жасап жатышат.Бул учур ото тез отконуно карабастан ,ар бир инсан андан аркы тагдырын чечет.Себеби оспурум куракта муноздун эн оор негизги озгоруулору журуп айланадагылардын ,коомдун таасири астында инсан катарында калыптанат.

Бугунку кундо мына ушундай оспурумдор арасында кылмыштуулукту баарыбыз уналгы,сыналгыдан коруп угуп,массалык маалыматтардан жана социалдык тармактардан окуп ,билип,жада калса озубуз кубо болуп жатабыз.

Кылмыштуулук ар кайсы себептерден келип чыгат.Бул койгойду чогулуп чечип,женсек деген ойдомун.Анда эмесе конулунуздорду видео роликке бурсам.Урматтуу окуучулар алгач адепсиздик менен кылмыштуулукту айырмалап,тушунуп алуу учун класстер тузолу.

Адепсиздик ,калпычылык ,ушактоо ,мазактоо,ыймансыздык,оройлук,ач коздук,коро албастык.

Кылмыштуулук деген эмне?

Кылмыштуулук деген бул бироого зыян келтируу,коомго туура эмес мамиледе болуу.

Кандай сапаттар кирет?

Кылмыш,уурулук,рекetchилик,бангилик,аракеттик,бейбаштык,мушташуу ж.б кирет.

Ал эми азыр кылмыштуулуктун чыгуу себептерине кайрылсак:

Албетте ,бекерчилик,бейбаштык.Кароосуз калган балдардан,чыр-чатактуу уй булолордон,интернет,убакытты туура эме пайдалануудан,максатсыз кочодо журуудон жана эн башкысы ата-энелердин шалаакылыгынан ,оз балдарына жетиштуу денгээлде конул бурбаганынан,уйдо козомол жоктугунан келип чыгат.

Рекetchилик-англис тилинен которгондо «зордук-зомбулук» дегенди тушундурот.Ал эми азыр кылмыштуулукка карата тартылган видео тасманы королу.

Ал эми азыр макал-лакаптарга конул бурсак.(Окуучулар чечмелеп бересинер)

1)Жакшы болгон баланын атасы жаман болсо да,тордо отуруп сый табар.Жаман болгон баланын атасы жакшы болсо да ,тоо устунон ит кабар.

2)Осорубуз до,олорубуз до тарбиядан.

